EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 4.6.2025
COM(2025) 221 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Puolan talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta

{SWD(2025) 221 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Puolan talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263[1] ja erityisesti sen 3 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

Yleisiä näkökohtia

(1) Asetuksessa (EU) 2024/1263, joka tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2024, täsmennetään tavoitteet talouden ohjausjärjestelmälle, jolla pyritään edistämään tervettä ja kestävää julkista taloutta, kestävää ja osallistavaa kasvua sekä resilienssiä uudistusten ja investointien avulla sekä ehkäisemään liiallisia julkisen talouden alijäämiä. Asetuksessa säädetään, että neuvosto ja komissio suorittavat talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä monenvälistä seurantaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti. Eurooppalaiseen ohjausjaksoon sisältyy erityisesti maakohtaisten suositusten laatiminen ja niiden noudattamisen valvonta. Asetuksella edistetään myös kansallista sitoutumista finanssipolitiikkaan, painotetaan keskipitkää aikaväliä sekä parannetaan noudattamisen valvonnan vaikuttavuutta ja johdonmukaisuutta. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava neuvostolle ja komissiolle kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma, joka sisältää sen finanssipolitiikkaa, uudistuksia ja investointeja koskevat sitoumukset neljäksi tai viideksi vuodeksi jäsenvaltion vaalikauden kestosta riippuen. Näihin suunnitelmiin sisältyvien nettomenopolkujen[2] on täytettävä asetuksen vaatimukset,

[1] EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Nettomenot sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklan 2 alakohdassa: ’nettomenoilla’ tarkoitetaan julkisia menoja ilman i) korkomenoja, ii) harkinnanvaraisia tulopuolen

joita ovat vaatimus saada julkinen velka sopeutuskauden päättymiseen mennessä uskottavalle lasku-uralle tai pitää se tällaisella uralla taikka saada se pysymään maltillisella tasolla alle 60 prosentissa suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) ja vaatimus saada julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen supistumaan alle perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon ja/tai pysymään sen alapuolella keskipitkällä aikavälillä. Jos jäsenvaltio sitoutuu toteuttamaan asianmukaisen uudistusten ja investointien kokonaisuuden asetuksessa säädettyjä kriteerejä noudattaen, sopeutuskautta voidaan pidentää enintään kolmella vuodella.

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241[3], jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjotaan jäsenvaltioille uudistusten ja investointien toteuttamiseen rahoitustukea, jossa on kyse unionin rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti tukivälineellä edistetään talouden ja yhteiskunnan elpymistä ja kestävien uudistusten ja investointien toteuttamista. Tarkoituksena on erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen sekä jäsenvaltioiden talouksien häiriönsietokyvyn vahvistaminen. Tukiväline auttaa myös vahvistamaan julkista taloutta ja vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, parantamaan unionin alueellista yhteenkuuluvuutta ja tukemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon jatkamista.

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/435[4], jäljempänä ’REPowerEU-asetus’, joka annettiin 27 päivänä helmikuuta 2023, pyritään poistamaan asteittain unionin riippuvuus Venäjältä tuotavista fossiilisista polttoaineista. Tällä tavoin edistetään energiaturvallisuutta ja monipuolistetaan unionin energiahuoltoa sekä lisätään samalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, energian varastointikapasiteettia ja energiatehokkuutta. Puola on lisännyt kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa uuden REPowerEU-luvun voidakseen rahoittaa keskeisiä uudistuksia ja investointeja, joilla edistetään REPowerEU-tavoitteiden saavuttamista.

(4) Puola toimitti 3 päivänä toukokuuta 2021 komissiolle kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Komissio arvioi kyseisen asetuksen 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta kyseisen asetuksen liitteessä V esitettyjä arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 17 päivänä kesäkuuta 2022 täytäntöönpanopäätöksen Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion

---

toimenpiteitä, iii) unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, iv) unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja, v) työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä vi) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

[3] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27 päivänä helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) N:o 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

hyväksymisestä[5]. Päätöstä muutettiin 8 päivänä joulukuuta 2023 asetuksen 18 artiklan 2 kohdan nojalla niin, että siinä otettiin huomioon ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen enimmäisrahoitusosuuden päivitys ja siihen sisällytettiin REPowerEU-luku[6]. Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti tehty komission päätös siitä, että Puola on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien samaa uudistusta tai investointia koskevien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.

(5) Neuvosto antoi 21 päivänä tammikuuta 2025 komission suosituksesta suosituksen Puolan kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman hyväksymisestä[7]. Suunnitelma on toimitettu asetuksen (EU) 2024/1263 11 artiklaa ja 36 artiklan 1 kohdan a alakohtaa noudattaen. Se kattaa vuodet 2025–2028, ja siinä esitetään julkisen talouden sopeutus neljäksi vuodeksi.

(6) Komissio antoi 26 päivänä marraskuuta 2024 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella vuodeksi 2025 varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Puola ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Lisäksi komissio antoi suosituksen euroalueen talouspolitiikkaa koskevaksi neuvoston suositukseksi ja ehdotuksen vuoden 2025 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi suosituksen euroalueen talouspolitiikasta 13 päivänä toukokuuta 2025 ja yhteisen työllisyysraportin 10 päivänä maaliskuuta 2025.

(7) Komissio julkaisi 29 päivänä tammikuuta 2025 kilpailukykykompassin. Kyseessä on strateginen kehys, jolla pyritään parantamaan EU:n maailmanlaajuista kilpailukykyä seuraavien viiden vuoden aikana. Siinä määritetään kolme välttämätöntä muutosta, joita kestävä talouskasvu edellyttää: i) innovointi, ii) vähähiilistäminen ja kilpailukyky ja iii) turvallisuus. Kuroakseen innovaatiokuilun umpeen EU pyrkii edistämään teollista innovointia, tukemaan startup-yritysten kasvua EU:n start-up- ja scale-up-strategian kaltaisilla aloitteilla ja edistämään tekoälyn ja kvanttilaskennan kaltaisten kehittyneiden teknologioiden käyttöönottoa. Vihreämmän talouden edistämiseksi komissio on laatinut kattavan kohtuuhintaista energiaa koskevan toimintasuunnitelman ja puhtaan teollisen kehityksen ohjelman, joilla varmistetaan, että siirtyminen puhtaaseen energiaan pysyy kustannusvaikuttavana, tukee kilpailukykyä erityisesti energiaintensiivisillä toimialoilla ja on kasvun veturi. Liiallisen riippuvuuden vähentämiseksi ja turvallisuuden lisäämiseksi unioni on sitoutunut vahvistamaan maailmanlaajuisia kauppakumppanuuksia, monipuolistamaan toimitusketjuja ja turvaamaan kriittisten raaka-aineiden ja puhtaiden energialähteiden saatavuuden. Näitä painopisteitä tuetaan horisontaalisilla tekijöillä, joita ovat sääntelyn yksinkertaistaminen, sisämarkkinoiden syventäminen, kilpailukyvyn rahoittaminen ja säästö- ja investointiunioni, osaamisen ja laadukkaiden työpaikkojen edistäminen sekä EU:n politiikkojen parempi koordinointi. Kilpailukykykompassi on sovitettu yhteen

---

5 Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2022, Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä (11805/2022).

6 Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 7 päivänä joulukuuta 2023, Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 17 päivänä kesäkuuta 2022 annetun täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta (15835/2023).

7 Neuvoston suositus, annettu 21 päivänä tammikuuta 2025, Puolan keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittisen suunnitelman hyväksymisestä, EUVL C/2025/642, 10.2.2025.

talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kanssa. Näin varmistetaan, että jäsenvaltioiden talouspolitiikka on komission strategisten tavoitteiden mukaista, ja luodaan talouden ohjaamiseen yhtenäinen toimintamalli, jolla edistetään kestävää kasvua, innovointia ja resilienssiä kaikkialla unionissa.

(8) Vuonna 2025 talouspolitiikan koordinoinnin eurooppalainen ohjausjakso kehittyy edelleen elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon myötä. Se, että elpymis- ja palautumissuunnitelmat pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön, on edelleen olennaisen tärkeää eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten politiikkatavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat auttavat vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin viime vuosina annetuissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Nämä maakohtaiset suositukset ovat edelleen yhtä lailla tärkeitä arvioitaessa asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklassa tarkoitettuja muutettuja elpymis- ja palautumissuunnitelmia.

(9) Vuoden 2025 maakohtaiset suositukset kattavat keskeiset talouspolitiikan haasteet, joihin ei ole vastattu riittävästi elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvillä toimenpiteillä, ottaen huomioon vuosina 2019–2024 annetuissa maakohtaisissa suosituksissa määritetyt haasteet.

(10) Komissio julkaisi 4 päivänä kesäkuuta 2025 Puolaa koskevan maaraportin vuodelta 2025. Siinä arvioidaan Puolan edistymistä maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja selvitetään, miten Puola on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa määritetään polttavimmat haasteet, joita Puolalla on edessään. Maaraportissa arvioidaan myös Puolan edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien unionin yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

Vuotuisen edistymisraportin arviointi

(11) Neuvosto suositti 21 päivänä tammikuuta 2025 Puolalle seuraavia nettomenojen enimmäiskasvuprosentteja: 6,3 prosenttia vuonna 2025, 4,4 prosenttia vuonna 2026, 4,0 prosenttia vuonna 2027 ja 3,5 prosenttia vuonna 2028. Vastaavat kumulatiiviset kasvuprosentit vuoteen 2023 verrattuna ovat 19,6 prosenttia vuonna 2025, 24,9 prosenttia vuonna 2026, 29,9 prosenttia vuonna 2027 ja 34,4 prosenttia vuonna 2028. Nämä nettomenojen enimmäiskasvuprosentit ovat vuosina 2025–2028 yhdenmukaiset asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun korjaavan polun kanssa, kuten neuvosto suositti 21 päivänä tammikuuta 2025 julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi.[8] Puola toimitti 30 päivänä huhtikuuta 2025 vuotuisen edistymisraporttinsa[9], jossa kerrotaan toimista, joita se on toteuttanut julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi 21 päivänä tammikuuta 2025 annetun neuvoston suosituksen johdosta, sekä sellaisten uudistusten ja investointien toteuttamisesta, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisten suositusten yhteydessä määritettyihin keskeisiin haasteisiin. Vuotuisessa edistymisraportissa otetaan asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan

[8] Neuvoston suositus julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi Puolassa, C/2025/5037.

[9] Vuonna 2025 toimitetut vuotuiset edistymisraportit ovat saatavilla osoitteessa https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

mukaisesti huomioon myös Puolan puolivuosittainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

(12) Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota ja sen vaikutukset muodostavat Euroopan unionille eksistentiaalisen haasteen. Komissio on kehottanut aktivoimaan vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen kansallisen poikkeuslausekkeen koordinoidusti, jotta voidaan tukea EU:n pyrkimyksiä lisätä puolustusmenoja nopeasti ja merkittävästi. Eurooppa-neuvosto pani 6 päivänä maaliskuuta 2025 tämän ehdotuksen tyytyväisenä merkille. Neuvosto antoi komission suosituksesta [päivämäärä] suosituksen[10], jossa Puolalle sallitaan nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista poikkeaminen ja niiden ylittäminen, Puolan esitettyä 30 päivänä huhtikuuta 2025 asiaa koskevan pyynnön.

(13) Eurostatin vahvistamien tietojen[11] perusteella Puolan julkisen talouden alijäämä, joka vuonna 2023 oli 5,3 prosenttia suhteessa BKT:hen, kasvoi 6,6 prosenttiin vuonna 2024, ja julkinen velka, joka vuoden 2023 lopussa oli 49,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, kasvoi vuoden 2024 loppuun mennessä 55,3 prosenttiin. Komission laskelmien mukaan kehitys vastaa vuonna 2024 nettomenojen 12,7 prosentin kasvua. Myös Puola arvioi vuoden 2025 vuotuisessa edistymisraportissa nettomenojen kasvun vuonna 2024 olleen 12,7 prosenttia. Komission estimaattien perusteella finanssipolitiikan viritys[12], johon sisältyvät sekä kansallisin että EU:n varoin rahoitetut menot, oli vuonna 2024 elvyttävä (1,8 % suhteessa BKT:hen).

(14) Vuotuisen edistymisraportin mukaan makrotalouden skenaariossa, johon Puolan julkisen talouden kehitysarviot perustuvat, reaalisen BKT:n kasvun odotetaan olevan 3,7 prosenttia ja YKHI-inflaation 4,5 prosenttia vuonna 2025. Komission kevään 2025 talousennusteessa reaalisen BKT:n ennakoidaan kasvavan 3,3 prosenttia vuonna 2025 ja 3,0 prosenttia vuonna 2026 ja YKHI-inflaation ennakoidaan olevan 3,6 prosenttia vuonna 2025 ja 2,8 prosenttia vuonna 2026.

(15) Vuotuisessa edistymisraportissa julkisen talouden alijäämän odotetaan vuonna 2025 supistuvan 6,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja julkisen talouden velan kasvavan vuoden 2025 loppuun mennessä 57,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Tämä kehitys vastaa vuonna 2025 nettomenojen 5,8 prosentin kasvua. Komission kevään 2025 talousennusteen mukaan vuoden 2025 julkisen talouden alijäämä on 6,4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Alijäämän supistuminen vuonna 2025 johtuu pääasiassa harkinnanvaraisten tulopuolen toimenpiteiden, kuten valmisteverojen korotusten ja henkilökohtaisten tuloverojen veroluokkien indeksoimatta jättämisen, vaikutuksista. Komission laskelmien mukaan kehitys vastaa nettomenojen 6,2 prosentin kasvua vuonna 2025. Komission estimaattien perusteella finanssipolitiikan virityksen, johon sisältyvät sekä kansallisin että EU:n varoin rahoitetut menot, ennakoidaan olevan vuonna 2025 elvyttävä (0,3 % suhteessa BKT:hen). Julkisen talouden velan odotetaan

---

10 Neuvoston suositus Puolalle asetetulta nettomenopolulta poikkeamisen ja sen ylittämisen sallimisesta (kansallisen poikkeuslausekkeen aktivointi), EUVL C/2025/xxx, x.x.2025.

11 Eurostat, Euro Indicators, 22.4.2025.

12 Finanssipolitiikan virityksellä tarkoitetaan julkisen talouden perusrahoitusaseman vuotuista muutosta. Sillä pyritään arvioimaan sekä kansallisesti rahoitetuista että EU:n talousarviosta rahoitetuista finanssipoliittisista toimenpiteistä talouteen aiheutuvaa sysäystä. Finanssipolitiikan viritystä mitataan seuraavien erotuksena: i) keskipitkän aikavälin potentiaalinen kasvu ja ii) perusmenojen muutos. Perusmenoista vähennetään harkinnanvaraiset tulopuolen toimenpiteet, mutta niihin otetaan mukaan elpymis- ja palautumistukivälineen ei-takaisinmaksettavalla tuella (avustuksilla) ja muilla EU:n varoilla rahoitettavat menot.

vuoden 2025 loppuun mennessä kasvavan 58,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Velan kasvu suhteessa BKT:hen vuonna 2025 johtuu pääasiassa suureksi ennakoidusta julkisen talouden alijäämästä ja puolustusinvestointeihin liittyvistä virta-varanto-korjauseristä.

(16) Komission kevään 2025 talousennusteen mukaan on odotettavissa, että elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin (avustuksilla), rahoitetaan vuonna 2025 julkisen talouden menoja määrä, joka on 1,2 prosenttia suhteessa BKT:hen, kun vuonna 2024 avustuksilla rahoitettujen menojen määrä oli 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla rahoitettavat menot mahdollistavat laadukkaat investoinnit ja tuottavuutta lisäävät uudistukset ilman suoraa vaikutusta Puolan julkisen talouden rahoitusasemaan ja julkiseen velkaan.

(17) Julkiset puolustusmenot suhteessa BKT:hen olivat Puolassa 1,6 prosenttia vuonna 2021, 1,6 prosenttia vuonna 2022 ja 2,0 prosenttia vuonna 2023.[13] Komission kevään 2025 talousennusteessa puolustusmenojen ennakoidaan olevan BKT:hen suhteutettuina 2,7 prosenttia vuonna 2024 ja 2,8 prosenttia vuonna 2025. Tämä merkitsee vuoteen 2021 verrattuna 1,2 prosenttiyksikön kasvua suhteessa BKT:hen. Ajanjakso, jona kansallinen poikkeuslauseke on aktivoituna (2025–2028), antaa Puolalle mahdollisuuden priorisoida julkisia menoja uudelleen tai lisätä julkisen talouden tuloja niin, että pysyvästi suuremmat puolustusmenot eivät vaaranna julkisen talouden kestävyyttä keskipitkällä aikavälillä.

(18) Komission kevään 2025 talousennusteessa nettomenojen ennakoidaan kasvavan Puolassa 6,2 prosenttia vuonna 2025 ja kumulatiivisesti 19,7 prosenttia vuosina 2024 ja 2025. Komission kevään 2025 talousennusteessa Puolan nettomenojen kasvun ennakoidaan vuonna 2025 olevan korjaavan polun mukaista suositettua enimmäiskasvua pienempi. Kun vuosia 2024 ja 2025 tarkastellaan yhdessä, nettomenojen kumulatiivisen kasvuvauhdin ennakoidaan olevan suositettua enimmäiskasvua suurempi, ja se vastaa alle 0,1 prosentin poikkeamaa[14] suhteessa BKT:hen. Ennakoitu poikkeama on tämänhetkisten puolustusmenoja koskevien ennusteiden perusteella kansallisen poikkeuslausekkeen mukaisen jouston rajoissa. Siksi Puolan liiallisia alijäämiä koskeva menettely keskeytetään.

(19) Vuoden 2025 vuotuiseen edistymisraporttiin ei sisälly vuoden 2025 jälkeiseen aikaan ulottuvia kehitysarvioita julkisesta taloudesta. Komission kevään 2025 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on vuonna 2026 ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella 6,1 prosenttia. Alijäämän supistuminen vuonna 2026 johtuu pääasiassa harkinnanvaraisten tulopuolen toimenpiteiden, kuten valmisteverojen korotusten ja henkilökohtaisten tuloverojen veroluokkien indeksoimatta jättämisen, vaikutuksista. Tämä kehitys vastaa nettomenojen 5,4 prosentin kasvua vuonna 2026. Komission estimaattien perusteella finanssipolitiikan virityksen, johon sisältyvät sekä kansallisin että EU:n varoin rahoitetut menot, ennakoidaan olevan vuonna 2026 pitkälti neutraali. Komissio ennakoi julkisen talouden velan kasvavan vuoden 2026 loppuun mennessä 65,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Velan kasvu suhteessa BKT:hen vuonna 2026 johtuu pääasiassa suureksi ennakoidusta julkisen talouden alijäämästä ja puolustusinvestointeihin liittyvistä virta-varanto-korjauseristä sekä kertaluonteisista

[13] Eurostat, julkiset menot julkisyhteisöjen tehtäväluokituksen (COFOG) mukaan.

[14] Luvut näkyvät asetuksen (EU) 2024/1263 22 artiklassa säädetyllä valvontatilillä vuodesta 2026 lähtien.

siirroista, jotka liittyvät elpymis- ja palautumistukivälineen lainoilla vuonna 2026 rahoitettuihin investointeihin.

Keskeiset haasteet

(20) Sosiaalietuudet ovat Puolassa suurelta osin kohdentamattomia, eikä tarveharkintaa tehdä kotitalouksien tasolla. Tämä tarkoittaa sitä, että hyvinvointijärjestelmän uudelleenjakovaikutus on rajallinen. Käynnissä olevien ja suunniteltujen investointien talousarvioasiakirjojen läpinäkyvyyttä voitaisiin parantaa. Käynnissä olevista investoinneista ja niiden rahoituslähteistä, mukaan lukien talousarvion ulkopuoliset rahastot ja valtion omistamat yritykset, ei ole tällä hetkellä yhtenäistä, kattavaa katsausta. Tietoa on saatavilla vaihtelevassa määrin, mutta se on hajallaan eri asiakirjoissa, kuten monivuotisissa investointiohjelmissa ja valtion omistamien yritysten tai talousarvion ulkopuolisten rahastojen rahoitussuunnitelmissa. Julkisten investointihankkeiden arviointi- ja valintamenettelyt sekä jälkitarkastukset ovat heikkoja. Vakioidut hankearviointimenetelmät ovat käytössä vain EU:n rahoittamissa investoinneissa, mutta niitä voitaisiin soveltaa kaikkiin merkittäviin valtion rahoittamiin investointeihin. Hankkeiden valintamenettelyt vaihtelevat ministeriöittäin ja perustuvat hanketyyppiin ja rahoituslähteeseen. Valtionhallinnon tasolla ei ole vakiokriteerejä hankkeiden valintaa ja priorisointia varten.

(21) Puola on yksi EU:n nopeimmin ikääntyvistä maista, ja pitkällä aikavälillä väestökehitys vaikuttaa sen eläkejärjestelmään. Naiset voivat jäädä eläkkeelle lakisääteisen eläkeiän mukaisesti 60-vuotiaina, mikä vaikuttaa työssä käyvien tai työtä hakevien naisten määrään verrattuna miehiin, joiden lakisääteinen eläkeikä on 65 vuotta. Todellisen eläkkeellesiirtymisiän nostamiseksi Puola on toteuttanut yhden elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa sisältyvän kohdennetun toimenpiteen, jonka tarkoituksena on edistää työntekoa lakisääteisen eläkeiän saavuttamisen jälkeen. Tarvittaisiin kuitenkin lisää toimenpiteitä, jotta voitaisiin vastata eläkkeiden tulevaa riittävyyttä koskevaan haasteeseen ja turvata eläkejärjestelmän kestävyys. Puolassa on eri työntekijäryhmille tarkoitettuja erityisiä eläke-etuuksia, jotka eivät aina liity työn riskeihin. Niitä on syytä tarkastella perusteellisesti, jotta varmistetaan järjestelmän oikeudenmukaisuus.

(22) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja kyseisen asetuksen liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa vuoteen 2026 mennessä. Niiden odotetaan auttavan vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Koska aikataulu on näin tiukka, elpymis- ja palautumissuunnitelman ja siihen kuuluvan REPowerEU-luvun tuloksellisen täytäntöönpanon saaminen päätökseen on olennaisen tärkeää, jotta Puolan pitkän aikavälin kilpailukykyä voidaan parantaa vihreän ja digitaalisen siirtymän avulla niin, että samanaikaisesti varmistetaan myös sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Jotta Puola voi täyttää elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvät sitoumukset elokuussa 2026, on olennaisen tärkeää, että se nopeuttaa uudistusten ja investointien toteuttamista vastaamalla määritettyihin haasteisiin. Erityisesti on tarpeen koordinoida tiiviisti elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamisesta vastaavien julkisten elinten, myös alue- ja paikallisviranomaisten, työtä. Paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen elpymis- ja palautumissuunnitelman onnistuneeseen täytäntöönpanoon.

(23) Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF), Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) ja koheesiorahaston tuki kanavoidaan koheesiopolitiikan ohjelmiin. Niiden toteuttaminen on Puolassa nopeutunut. On tärkeää jatkaa toimia ohjelmien nopean toteuttamisen varmistamiseksi ja maksimoida samalla niiden käytännön vaikutus. Puola toteuttaa koheesiopolitiikan ohjelmissaan jo nyt toimia kilpailukyvyn ja kasvun edistämiseksi. Puolalla on kuitenkin edelleen haasteita, kuten tarve edistää Venäjään ja Valko-Venäjään rajoittuvien itäisten alueiden kilpailukykyä, nopeuttaa energiasiirtymää hiilestä ja raskaasta teollisuudesta riippuvaisilla alueilla maan lounaisosassa ja teollistuneessa keskiosassa, paikata osaamisvajeita ja vähentää osaamisen kohtaamattomuutta sekä vastata suureen asuntojen kysyntään. Puolan edellytetään osana asetuksen (EU) 2021/1060 18 artiklassa tarkoitettua koheesiopolitiikan rahastojen väliarviointia tarkastelevan kutakin ohjelmaa ottaen huomioon muun muassa haasteet, jotka on määritetty vuoden 2024 maakohtaisissa suosituksissa. Komissio antoi 1 päivänä huhtikuuta 2025 ehdotuksen[15], joilla määräaikaa, johon mennessä arviointi kunkin ohjelman väliarvioinnin tuloksista on toimitettava, lykätään 31 päivästä maaliskuuta 2025. Lisäksi siinä ehdotetaan joustoa, jolla ohjelmien toteuttamista voidaan nopeuttaa, ja kannustetaan jäsenvaltioita kohdentamaan koheesiopolitiikan varoja viiteen unionin strategiseen painopisteeseen, jotka ovat kilpailukyky strategisten teknologioiden alalla, puolustus, asuminen, vesiresilienssi ja energiasiirtymä.

(24) Euroopan strategisten teknologioiden kehysväline (STEP) tarjoaa mahdollisuuden investoida EU:n keskeisiin strategisiin painopisteisiin EU:n kilpailukykyä vahvistamalla. STEP-kehysvälineen rahoitus kanavoidaan 11:n olemassa olevan EU:n rahaston kautta. Jäsenvaltiot voivat ohjata rahoitusta myös InvestEU-ohjelmaan, jolla tuetaan painopistealojen investointeja. Puola voisi hyödyntää näitä aloitteita tukeakseen kriittisten teknologioiden, kuten puhtaiden ja resurssitehokkaiden teknologioiden, kehittämistä tai valmistusta.

(25) Niiden taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden lisäksi, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ja muilla EU:n varoilla vastataan, Puolalla on useita lisähaasteita, jotka liittyvät sääntöjen yksinkertaistamiseen, tutkimukseen ja innovointiin, energiaan, vesihuoltoon, osaamiseen ja koulutukseen sekä muita heikommassa asemassa olevien ryhmien työmarkkinoille osallistumisen edistämiseen.

(26) Kuten kilpailukykykompassissa todetaan, kaikkien EU:n toimielinten sekä jäsenvaltioiden ja paikallisten toimielinten on tehtävä työtä yksinkertaisempien sääntöjen laatimiseksi ja hallinnollisten menettelyjen nopeuttamiseksi. Komissio on asettanut kunnianhimoisia tavoitteita hallinnollisen taakan vähentämiseksi: taakkaa kevennetään kaikilta yrityksiltä vähintään 25 prosenttia ja pk-yrityksiltä vähintään 35 prosenttia. Se on myös luonut uusia välineitä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien EU:n lainsäädännön järjestelmällinen stressitesti ja sidosryhmien vuoropuhelun tehostaminen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi myös Puolan on ryhdyttävä toimiin. Yrityksistä 66 prosenttia katsoo, että hallinnollisten menettelyjen monimutkaisuus on niille ongelma niiden harjoittaessa liiketoimintaa Puolassa.[16] Vaikka Puolan sääntelykehys yleisesti ottaen suosii kilpailua, maalla on edelleen

[15] Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EU) 2021/1058 ja (EU) 2021/1056 muuttamisesta väliarvioinnin yhteydessä strategisiin haasteisiin vastaamiseksi toteutettavien erityistoimenpiteiden osalta, COM(2025) 123 final.

[16] Flash-raportti ”Businesses’ attitudes towards corruption in the EU”, Eurobarometri-raportti (huhtikuu 2024) EIB Investment Survey 2024 Country Overview: Poland.

joitakin lainsäädännön monimutkaisuuteen ja institutionaalisen kehyksen toimivuuteen liittyviä haasteita. Ne johtuvat lainsäädännön lisääntyvästä häilyvyydestä ja siitä, että yrityksillä on vähemmän aikaa valmistautua lainsäädännön muutoksiin. Tämän seurauksena esimerkiksi verolainsäädäntöön liittyvä yritysten hallinnollinen taakka on suuri, ja työ- ja verolainsäädännön noudattaminen aiheuttaa yrityksille, etenkin pk-yrityksille, verrattain suuria kustannuksia. EIP:n investointiselvityksen (EIB Investment Survey) mukaan 25 prosenttia puolalaisista yrityksistä osoittaa henkilöstöstään yli 10 prosenttia sääntelyvaatimusten noudattamiseen. Uusien yritysten perustamisaste on viimeaikaisesta kasvusta huolimatta edelleen alhainen erityisesti sellaisten yritysten osalta, joilla on työntekijöitä. Julkinen hankintajärjestelmä kärsii edelleen tarjouksia tekevien yritysten vähäisestä määrästä sekä pitkällisistä ja monimutkaisista menettelyistä. Näihin haasteisiin voidaan vastata vahvistamalla edelleen julkisia hankintoja koskevan prosessin digitalisointia ja kehittämällä pk-yrityksille suunnattua koulutustarjontaa.

(27) Puolan tuleva talouskasvu ja kilpailukyky riippuvat yhä enemmän siitä, miten maa pystyy hyödyntämään tieteen ja innovoinnin mahdollisuuksia. Vaikka yritysten T&K-menot kasvavat tasaisesti, Puolan innovointitulokset ovat yhä vähäisiä, ja maan T&K-toiminnan suorituskyky oli vuonna 2024 vain 65,9 prosenttia EU:n keskiarvosta. Tämä tarkoittaa 3,3 prosenttiyksikön parannusta vuoteen 2023 verrattuna. Tiedemaailman ja elinkeinoelämän välinen yhteistyö on vähäistä, mikä heikentää Puolan kykyä kaupallistaa tutkimustuloksiaan. Ongelmaa pahentavat entisestään kehittymätön tutkimusperusta ja se, ettei ohjelmia kohdenneta riittävästi soveltavan tutkimuksen ja akateemisen yhteisön ja yksityissektorin kumppanuuksien edistämiseen. On olennaisen tärkeää vahvistaa tiedemaailman ja elinkeinoelämän välisiä yhteyksiä ja parantaa tutkijanuran houkuttelevuutta. Nykyisten tukivälineiden tarkistaminen ja parantaminen sekä kannustimien luominen tutkijoille elinkeinoelämän kanssa tehtävän yhteistyön edistämiseksi ovat keskeisiä toimenpiteitä, jotta voidaan saavuttaa suorituskykyinen innovaatio- ja tiede-ekosysteemi. Edistyminen edellyttää myös julkisten T&K-menojen jatkuvaa lisäämistä sekä uudistuksia, joilla parannetaan tutkimuslaitosten kilpailukykyä ja edistetään niiden kansainvälistymistä.

(28) Korkeat energiakustannukset heikentävät yritysten kilpailukykyä Puolassa. Maassa olisi edistettävä sähkön hintasignaaleja, joilla tuetaan investointeja puhtaaseen sähköntuotantoon ja ylläpidetään kohtuullisia energianhintoja. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi edistämällä dynaamista hinnoittelua ja mukauttamalla sekä kotitalouksien että teollisuuden sähköstä maksamia veroja ja maksuja niin, että verorasitusta siirretään sähköstä fossiilisiin polttoaineisiin. Verkon joustavuuden ja rajatylittävän yhteenliittämisen lisääminen voisi myös auttaa alentamaan sähkön hintoja. On laadittava vähähiilistämistä koskeva suunnitelma, jossa asetetaan etusijalle energiatehokkuus, kestävät uusiutuvat lämmönlähteet ja hukkalämmön käyttö. Puolassa myönnetään fossiilisille polttoaineille huomattavia tukia, eikä fossiilisten polttoaineiden asteittaista käytöstä poistamista ole tarkoitus toteuttaa ennen vuotta 2030. Käytöstä olisi poistettava etenkin sellaisia fossiilisten polttoaineiden tukia, joilla ei puututa kohdennetusti energiaköyhyyteen eikä todellisiin energiaturvallisuusongelmiin, jotka haittaavat sähköistämistä eivätkä ole ratkaisevan tärkeitä teollisuuden kilpailukyvyn kannalta. Puolassa fossiilisten polttoaineiden tuet, kuten nykyiset tuet hiilikaivosteollisuudelle sekä hiilen ja polttoöljyn verovapautukset, ovat taloudellisesti tehottomia ja pitkittävät riippuvuutta fossiilisista polttoaineista, erityisesti hiilestä. Puola on ottanut käyttöön useita asuntojen kunnostamiseen tarkoitettuja kansallisia toimenpiteitä, joihin kuuluu myös merkittäviä elpymis- ja palautumissuunnitelmasta rahoitettavia tukijärjestelmiä. Näitä toimenpiteitä on

edelleen vahvistettava ja mukautettava EU:n vuoden 2030 ilmastotavoitteisiin. Siksi rakennusten hiilipäästöjen vähentämiseksi tarvitaan kohdennettuja toimia, joissa keskitytään erityisesti energiatehokkuuden parantamiseen ja kaukolämmön irrottamiseen hiilestä.

(29) Puolalla on ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviä haasteita, esimerkiksi kuivuus- ja tulvariskejä. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla parannetaan vedenpidätystä maaseutualueilla. Maassa voitaisiin parantaa eri toimenpiteiden johdonmukaisuutta tiivistämällä koordinointia niistä vastaavien toimielinten välillä. Tämä voisi auttaa toteuttamaan kestäviä ratkaisuja, kuten luontopohjaisia sopeutumisratkaisuja, joilla kehitetään vesihuoltoa ja mukaudutaan ilmastonmuutokseen, ja samalla parantaa maatalouden ja muiden ekosysteemipalveluista riippuvaisten alojen pitkän aikavälin kestävyyttä.

(30) Sitkeänä jatkuva osaamisvaje, joka koskee muun muassa vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvää osaamista, heikentää Puolan kilpailukykyä ja haittaa investointitoimintaa. Puolassa on luonnontieteiden, matematiikan, tekniikan ja teknologioiden (STEM-aineiden) koulutusohjelmissa edelleen vähän opiskelijoita, ja näillä aloilla tutkinnon suorittaneiden osuus on muista jäljessä. Tämä heikentää maan innovointivalmiuksia. Ongelman ratkaisemiseksi on olennaisen tärkeää parantaa STEM-aineiden opetustapaa kouluissa, tarjota opiskelijoille parempaa uraohjausta ja kannustaa aliedustettuja väestöryhmiä, erityisesti naisia, opiskelemaan STEM-aineita. Tarvitaan toimenpiteitä, joilla edistetään vihreitä taitoja ja osaamista koulutuksen avulla. Myös väestön vähäinen osallistuminen aikuiskoulutukseen pahentaa pulaa ammattitaitoisista työntekijöistä. Vuonna 2024 julkaistun viimeisimmän aikuiskoulutustutkimuksen mukaan koulutukseen osallistuneiden aikuisten osuus oli 20,3 prosenttia, mikä on kaukana EU:n keskiarvosta (39,5 %) ja vuoden 2030 tavoitteesta (51,7 %). Myös työnantajien on tarjottava enemmän tukea aikuiskoulutukseen osallistujien määrän lisäämiseksi. On ratkaisevan tärkeää puuttua perustaitojen heikkenemiseen, jotta ihmisille voidaan tarjota oppimis-, täydennyskoulutus- ja työllistymismahdollisuuksia myöhemmällä iällä. Puolan ammatillisen koulutuksen järjestelmä ei ole tarpeeksi tuloksellinen, mikä vähentää merkittävästi kysyntää vastaavien taitojen tarjontaa, heikentää tutkinnon suorittaneiden työllistettävyyttä ja lisää heidän riskiään joutua työttömiksi ja syrjäytyä yhteiskunnasta.

(31) Muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, kuten naisten, vammaisten tai vähemmän koulutettujen henkilöiden, integrointiin työmarkkinoille liittyy edelleen huolenaiheita. Sukupuolten välinen työllisyysero (20–64-vuotiaat) pieneni 14,8 prosenttiyksiköstä 11,6 prosenttiyksikköön vuosina 2020–2024, mutta se on edelleen yli EU:n keskiarvon (10 prosenttiyksikköä). Vammaisten ja muun väestön välinen työllisyysero oli 33,9 prosenttiyksikköä vuonna 2023 eli paljon suurempi kuin EU:n keskiarvo (21,5 prosenttiyksikköä). Tämä viittaa siihen, että aktivointitoimenpiteiden tuloksellisuutta olisi lisättävä erityisesti seuraavin keinoin: i) kohdennetaan toimenpiteitä, jotta muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien integroitumista työmarkkinoille voidaan edistää; ii) parannetaan julkisten työvoimapalvelujen tehokkuutta; ja iii) parannetaan edelleen virallisen koti- ja yhteisöperustaisen pitkäaikaishoidon ja varhaiskasvatuksen laatua ja saatavuutta. Nämä osa-alueet kuuluvat Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman uudistusten ja investointien piiriin, mutta tulevaisuudessa tarvitaan lisää toimia. Täydennys- ja uudelleenkoulutustoimeniteiden lisäksi Puolan kilpailukykyyn voitaisiin pitkällä aikavälillä vaikuttaa myönteisesti kasvattamalla sellaisten väestöryhmien

työvoimaosuutta, joiden työllisyysaste on alhaisin, kuten vammaisten. Myös vammaisten ja muun väestön välinen koulutusero on huolenaihe. Vuosina 2021–2022 vammaisista 32 prosenttia oli suorittanut korkea-asteen koulutuksen, ja keskimääräinen ero korkea-asteen koulutuksessa oli kyseisinä vuosina 18,4 prosenttiyksikköä (EU:ssa 11,3 prosenttiyksikköä). Lisäksi työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien vammaisten nuorten (vammaisten NEET-nuorten) osuus (40 %) on yksi EU:n suurimmista. Koulutusjärjestelmän inklusiivisuuden parantamiseksi tarvitaan kattava strateginen toimintamalli, johon sisältyy opettajien osaamisen parantaminen ja heille tarjottavan tuen lisääminen,

SUOSITTAA, että Puola toteuttaa vuosina 2025 ja 2026 toimia, joilla se

1. kasvattaa kokonaispuolustusmenoja ja puolustusvalmiutta 6 päivänä maaliskuuta 2025 annettuja Eurooppa-neuvoston päätelmiä noudattaen; pitäytyy neuvoston 21 päivänä tammikuuta 2025 suosittamissa nettomenojen enimmäiskasvuprosenteissa julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi, mutta hyödyntää niitä poikkeamia, jotka on kansallisen poikkeuslausekkeen nojalla sallittu puolustusmenojen kasvun vuoksi; parantaa julkisen varainkäytön tehokkuutta muun muassa tarkentamalla sosiaalietuuksien kohdentamista, parantamalla talousarviomenettelyä, lisäämällä investointien suunnittelun läpinäkyvyyttä ja lisäämällä vakiomenettelyjen käyttöä hankkeiden arvioinnissa ja valinnassa; aikaistaa toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita ja edistää yksityisiä investointeja talouden elpymisen vauhdittamiseksi; varmistaa tulevien eläke-etuuksien riittävyyden ja vahvistaa eläkejärjestelmän kestävyyttä muun muassa toteuttamalla toimenpiteitä, joilla nostetaan todellista eläkkeellesiirtymisikää, ja uudistamalla etuuskohteluun perustuvia eläkejärjestelyjä;

2. nopeuttaa elpymis- ja palautumissuunnitelman ja siihen kuuluvan REPowerEU-luvun täytäntöönpanoa ottaen huomioon määräajat, joita uudistuksiin ja investointeihin asetuksen (EU) 2021/241 nojalla sovelletaan, jotta ne saadaan ajoissa päätökseen; nopeuttaa koheesiopolitiikan ohjelmien (EAKR, JTF, ESF+ ja koheesiorahasto) toteuttamista hyödyntäen tarvittaessa väliarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia; parantaakseen kilpailukykyä hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla EU:n välineitä, InvestEU-ohjelman ja Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen tarjoamat mahdollisuudet mukaan lukien;

3. yksinkertaistaa sääntelyä, parantaa sääntelyvälineitä ja varmistaa, että oikeudellinen kehys on yrityssektorin kannalta vakaa ja selkeä; ottaa käyttöön toimenpiteitä yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi; kannustaa kilpailuun julkisissa hankintaprosesseissa ja tekee niistä tehokkaampia ja vaivattomampia erityisesti pk-yrityksille; vahvistaa tiedemaailman ja elinkeinoelämän välisiä yhteyksiä parantamalla tukirakenteita, toteuttamalla kohdennettuja rahoitusjärjestelyjä ja luomalla tutkijoille kannustimia yksityissektorin kanssa tehtävän yhteistyön edistämiseksi; kehittää ja nykyaikaistaa julkista tutkimusjärjestelmää parantamalla tutkijanuran houkuttelevuutta, lisäämällä julkisia investointeja tutkimukseen ja innovointiin sekä tukemalla tutkimuslaitoksia; keskittää investointeihin liittyvän talouspolitiikan innovointiin;

4. edistää vakaita sähkön hintasignaaleja, joilla tuetaan investointeja puhtaaseen sähköntuotantoon mukauttamalla kotitalouksien ja teollisuuden sähköstä maksamia veroja ja maksuja suhteessa fossiilisten polttoaineiden veroihin ja maksuihin; parantaa sähköverkon kapasiteettia ja joustavuutta, lisää rajatylittävää sähkökauppaa ja soveltaa rajoituksia vain EU:n energiamarkkinasääntöjen nojalla perusteltuihin

tapauksiin, erityisesti silloin, kun kansallisen kapasiteetin jakamiseen liittyy rajoitteita; vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista nopeuttamalla hiilen asteittaista käytöstä poistamista lämmityksessä siirtymällä hiilettömiin järjestelmiin, joissa hyödynnetään uusiutuvaa energiaa, parantaa energiatehokkuutta ja lopettaa asteittain fossiilisten polttoaineiden tuet ja erityisesti sellaiset, jotka liittyvät hiilikaivostoimintaan; parantaa ilmastonmuutokseen sopeutumisen hallinnointia, erityisesti vesivarojen hallintaan, suojeluun ja kestävään käyttöön keskittyviä toimenpiteitä, ottamalla huomioon tämänhetkiset arviot ilmastonmuutoksen vaikutuksista, jotta varmistetaan vesiekosysteemipalveluista riippuvaisten alojen ja toimintojen pitkän aikavälin kestävyys;

5. edistää laadukasta ja inklusiivista koulutusta sekä työmarkkinoiden kannalta merkityksellisiä taitoja, mukaan lukien vihreät ja digitaaliset taidot, lisää osallistumista STEM-alojen korkeakoulutukseen, parantaa opettajankoulutuksen laatua ja vahvistaa edelleen ammatillisen koulutuksen tehokkuutta; helpottaa ja lisää aikuisten osallistumista koulutukseen, epävirallinen oppiminen mukaan lukien, erityisesti Puolan kilpailukyvyn kannalta keskeisillä aloilla; toteuttaa toimenpiteitä, joilla lisätään muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien osallistumista työmarkkinoille, muun muassa tukemalla siirtymistä koulusta työelämään.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja